

ЗМІСТ

ВНУТРІШНЯ ПОЛІТИКА.....	1
НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА І ОБОРОНА.....	3
ЕКОНОМІКА.....	4
СУСПІЛЬСТВО.....	5
ЕНЕРГЕТИКА.....	6
СОЦІОЛОГІЯ.....	7
ПОДІЇ ЦЕНТРУ РАЗУМКОВА.....	8

**НОВИЙ ПАРЛАМЕНТ БУДЕ КРАЩИМ ЗА ПОПЕРЕДНІЙ,
ТА ВСЕ Ж ДАЛЕКИМ ВІД ІДЕАЛЬНОГО**

З приводу об'єднання на виборах "Блоку Петра Порошенка" ("БПП") та УДАРу. Якщо не враховувати невідомих фактів, то в цілому я позитивно оцінюю цей союз, адже в українській політиці це достатньо рідкісний випадок. Безвідносно до виборів, дуже важливо і правильно Президенту та меру столиці мати близькі політичні відносини.

Говорячи про "Батьківщину", то без ключових фігур з нинішньої влади "Батьківщина" стає менш актуальною партією, проте вона в будь-якому разі пройде до Парламенту. "Батьківщина" має старих перевірених виборців, які орієнтуються на колишню діяльність Ю.Тимошенко.

А.Яценюк давно мав власний електорат, який перейшов за ним до нової сили. Долучення громадських активістів і комбатів до партії – це правильний хід, який дозволяє залучати "нову кров" в українську політику. Але, з іншого боку, це певний аванс молодим політикам – незважаючи на позитивне ставлення громадян до багатьох з них, це не ті люди, на яких орієнтуються на виборах до Ради. Наявність людей, діяльність яких можна оцінити, – це великий плюс для "Народного фронту".

Політична партія О.Ляшка, напевно, пройде до Парламенту, адже сам Ляшка має дуже високий особистий рейтинг. Але хто складає "Радикальну партію" крім самого її лідера – невідомо. Звичайно, можна чекати нову кров, але не виключено, що ми матимемо подібний "Блоку Черновецького", але на всеукраїнському рівні.

Стосовно об'єднання "ДемАльянсу" та "Громадянської позиції" А.Гриценка, то це достатньо правильний хід. У партії Гриценка, який передає партії власний рейтинг, окрім самого лідера, інших гідних кандидатів майже немає і частина з людей у списку майже випадкова. Від союзу він не виграє електорально, проте посилить кадровий потенціал його політичної сили. А без "ГП" "ДемАльянс" сам до Верховної Ради не пройде.

Загалом я не згоден із думкою, що вибори до парламенту – це найкраща люстрація, адже очищення потребує насамперед виконавча та судова гілки влади.

Повна версія тексту

Директор соціологічної служби
Центру Разумкова
Андрій БИЧЕНКО

З усіх партій, які можна охарактеризувати як учасників попередньої влади, єдиний життєздатний проєкт, який здатен пройти до Ради самостійно, – "Сильна Україна" С.Тігіпка. На них згубно вплинув розкол у Партії регіонів. Окрім цього, КПУ з великою вірогідністю зможе пройти до майбутньої Верховної Ради, оскільки в неї надзвичайно стійкий, обов'язковий та дисциплінований електорат.

**ЗАКОН "ПРО ОСОБЛИВИЙ ПОРЯДОК МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ
В ОКРЕМИХ РАЙОНАХ ДОНЕЦЬКОЇ ТА ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТЕЙ" НЕ УЗГОДЖУЄТЬСЯ
З НОРМАМИ КОНСТИТУЦІЇ І ЧИННОГО ЗАКОНОДАВСТВА**

Коментар В.Мусяки стосовно Закону "Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей"

Не буду торкатися політичної складової цього питання (чому, задля чого це було зроблено), але вважаю, що в такий складний для країни час робити подібні кроки, не порадившись з народом, не пояснивши людям свою думку, це неприйнятна річ. Бо виникає дуже багато запитань на межі істерії, і не лише у фахівців, а й у звичайних громадян, які збурені цим законом.

Навіть якщо в цьому законі була потреба, якщо Президент, який подав цей законопроект до ВР, був змушений піти таким шляхом, виникають питання до самого тексту документа.

Цей новий закон не узгоджується з нормами Конституції і чинного законодавства. Зупинюся на кількох таких розбіжностях. Перш ніж оголошувати позачергові вибори, необхідно припинити повноваження чинних рад і голів. Цього зроблено не було. Та й повноваження ці припиняються лише за чітко означених підстав. Тож після того, як ВР видала б рішення з переліком адміністративно-територіальних одиниць (чого, повторюю, зроблено не було), треба було б прийняти наступне рішення – про припинення повноважень місцевих рад і голів. Підставою для цього має бути рішення суду або висновки комісії профільного комітету ВР.

Та й що це таке – вводити закон у дію, коли там перебувають бойовики, терористи, російські війська? Хто там буде займатися виборами? Більш того,

хто там буде обирати? Люди ж масово тікають, там немає виборців. Кажуть, що закон був прийнятий на підкріплення мінських угод. Але що то за угоди і головне – кого з ким? Навіть якщо зважати на них, то там було сказано, що позачергові вибори пройдуть після припинення бойових дій, роззброєння бойовиків, виводу російських військ, встановлення кордонів – меж цієї “території з особливим порядком”. Треба було спочатку викласти алгоритм усіх цих дій, починаючи з виводу збройних формувань аж до повернення населення до своїх домівок і призначення позачергових виборів лише після цього. Бо для кого проводяться вибори, як не для людей, що там проживають?

Більш того, читаємо п. 2 ст. 5: “Повноваження депутатів місцевих рад і посадових осіб, обраних на позачергових виборах, призначених Верховною Радою України цим законом, не можуть бути достроково припинені”. А якщо ці ради чи посадові особи будуть діяти антиконституційно, порушувати закони? І тоді не можна припинити їх повноваження?

Громадян обурює й те, що ці “особливі території” й надалі будуть обтяжувати державний бюджет України. Ю.Луценко щодо цього наголосив, що треба читати не заголовки газет, а сам закон, де сказано, що з держбюджету фінансування не буде. Ось цитата із ст. 7: “У законі про державний бюджет України щороку передбачаються видатки, що спрямовуються на державну підтримку соціально-економічного розвитку окремих районів Донецької та Луганської областей. Україна гарантує визначення таких видатків загального фонду державного бюджету України захищеними видатками, обсяг яких не може змінюватися при здійсненні скорочення

затверджених бюджетних призначень”. Ще якісь питання є?

Згідно із законом, на тих територіях будуть створені загони народної міліції. Скажіть, будь ласка, яким законом України визначені повноваження такої міліції? І яким чином її робота буде узгоджуватися з роботою Міністерства внутрішніх справ? У законі сказано: “Загони народної міліції під час охорони громадського порядку реалізують повноваження, передбачені для них законами України”. Я перечитав чинний Закон “Про міліцію”, там жодного слова немає про якусь народну міліцію. Якщо вже є така необхідність, напишіть окремий закон про “народну” міліцію, ухваліть його. Повним абсурдом виглядає й норма про прокуратуру і суди: “В окремих районах Донецької та Луганської областей законами України запроваджується особливий порядок призначення керівників органів прокуратури і судів, який передбачає участь органів місцевого самоврядування у вирішенні цих питань”.

Що це таке? Є загальний порядок призначення керівників цих структур, визначений Конституцією. Якщо вже так треба було, можна було піти іншим шляхом, більш цивілізованим. Наприклад, видати закон про проведення експерименту щодо децентралізації на окремих територіях і вкласти туди норми, які якоюсь мірою виходять за межі конституційних приписів та чинного законодавства. А так, як було зроблено, то краще б написали, що на окремих територіях Донецької та Луганської областей взагалі припиняється дія Конституції і законів України, це було би принаймні чесно.

На мою думку, цей закон не є прийнятним, не здатний до функціонування. У першу чергу тому, що немає суб’єкта, до якого він повинен застосовуватися, його у природі не існує.

Як би там не було, які б закони не приймалися, зрозуміло, що це бійню не зупинить. Це ж очевидно. І це дуже прикро.

Повна версія [тексту](#)

*Науковий консультант з правових питань Центру Разумкова
Віктор МУСІЯКА*

КОМБАТИ У СПИСКАХ ПАРТІЙ СВІДЧАТЬ ПРО ТЕ, ЩО ПРІОРИТЕТИ СУСПІЛЬСТВА ЗМІНИЛИСЯ

– Ось один із політологів, говорячи про журналистів у списках, назвав їх “вишеньками на торті”. А як би Ви назвали фронтовиків і командирів батальйонів у прохідній частині списків?

– Я думаю, що взагалі було б некоректно говорити, що і журналісти, і бойові командири виконують роль лише вишеньок на торті. Я думаю, що тут головний підхід в іншому, і він має кілька аспектів, кілька вимірів. По-перше, дійсно необхідні нові обличчя, причому ці обличчя мають належати людям відомим. Ідеться про те, що ці нові люди ще не брали участі в політичному процесі, вони отримують шанс самим стати творцями нової історії. Другий аспект полягає в тому, що, очевидно, партії, які запропонували журналістам, громадським активістам, командирам батальйонів взяти участь у виборах, все ж таки змагаються між собою не стільки за те, скільки знакових фігур вони можуть залучити до своїх списків, скільки за те, чию програму ці знакові фігури визнають кращою.

– Але все ж говорячи про героїв бойових дій, чи ж, як ось полковник Ю.Мамчур – герой березневих подій у Криму, який у списку Блоку Петра Порошенка; чи С.Семенченко – командир

батальйону “Донбас” у списку партії “Самопоміч” А.Садового...

– І передусім треба говорити про Надію Савченко!
– Звичайно, Н.Савченко у списку “Батьківщини” – це чи не найбільш обговорювана нині тема у ЗМІ. Сьогодні ми знаємо, що українську льотчицю не звільнили під заставу у Воронежі. А як Ви, власне, гадаєте, чи ім’я Савченко у списку допоможе процесу її звільнення?

– Я думаю, що це може стати одним із моментів, які сприятимуть її звільненню, і тому що вона зможе використати свої можливості, своє вміння і своє бажання на користь України. Підкреслюю: може! А може і не стати такою допомогою просто відразу.

Повна версія [тексту](#)

*Провідний експерт
політико-правових програм
Центру Разумкова
Віктор ЗАМЯТІН*

Національна безпека і оборона

УКРАЇНА ЗАХИЩАЄ СХІДНИЙ КОРДОН ЄВРОАТЛАНТИЧНОГО ПРОСТОРУ

– Отже, плани Росії створити “систему глобального блискавичного удару”, успішний запуск “Булави” свідчать, що не лише Україна, а й увесь світ має справу з російською військовою загрозою? Чи ні?

– Абсолютно справедливе зауваження, тому що Росія зараз усіма силами намагається демонструвати свою потугу, причому цей сигнал іде принаймні у двох напрямках: назовні та всередину країни. І я не впевнений, що це зорієнтоване більше на зовнішніх ворогів – швидше, щоб показати своєму народові, наскільки вони потужні і, образно кажучи, наскільки вони “встали з колін”.

Нещодавньому запуску “Булави” передували з десятком невдалих випробувань. Оскільки цей запуск був успішним, він якимось дивним чином збігся з призначенням самого себе Путіним на чергову посаду – голови

комісії з військово-промислового комплексу. І тут є певний символізм, і найголовніше, потужний сигнал російському суспільству.

– Напередодні Путін заявив, що НАТО використовує конфлікт в Україні для “реанімації Альянсу”. Чи є в цих словах зерно правди і з огляду на те, що неодноразово лунали заяви, що функції НАТО за останні роки стали паркетними?

– Однією з цілей, записаних у російській доктрині зовнішньої політики і політики безпеки, є перешкоджання просуванню НАТО на Схід. Путін своїми діями, зокрема створенням кризи в Україні дав потужний поштовх до перегляду зміни позиції членів НАТО, до перегляду позицій стосовно турботи про власну оборону. Путін зараз намагається звинуватити НАТО у використанні кризи. Насправді, це його власна заслуга у підштовхуванні Альянсу до перегляду реальної місії та усвідомлення необхідності підтримання обороноздатності НАТО.

– В умовах, коли Україна не є учасником і союзником НАТО, якою може бути допомога від Альянсу?

Ми надто багато говоримо про допомогу від Альянсу. Я думаю, що це є не зовсім правильне формулювання питання. Україна є партнером НАТО, наші відносини формалізовані, тому насамперед слід говорити з позиції партнера, зокрема коли йдеться про певні види допомоги. Україна свого часу багато допомагала окремим членам Альянсу. Але зараз не це є головним, а головне те, що країна на своєму східному кордоні захищає східний кордон Європи і всього євроатлантичного простору. Саме з цієї позиції варто вести розмову з партнерами в НАТО, тобто це є наша спільна боротьба, якщо ви це визнаєте, ви повинні думати не про допомогу Україні насамперед, а допомогу усьому євроатлантичному простору і Заходу в протидії загрози, що йде зі Сходу.

– Після багаторічного руйнування армії, яку з нинішніх військових ланок це можна виокремити як ефективну, і на які варто звернути особливу увагу?

– Я не беруся швидко сформулювати відповідь на це складне питання. Але скажу, що є принаймні п'ять пріоритетів, які є абсолютно очевидними, – це новітня стрілецька зброя, засоби розвідки, сили спеціальних операцій, авіація, медичне забезпечення. Повна відповідь на питання має бути надана фахівцями в рамках Комплексного огляду сектору безпеки і оборони. Це складний і тривалий процес і не Україна його придумала.

Надзвичайно шкідливо намагатися шукати швидкі відповіді на рівні високих керівників і відразу спрямовувати кошти на ті чи інші напрями, тому що через рік, два, три це може виявитися зайвим і вимагатиме додаткових коштів на підтримку тих сил і пріоритетів, які були визначені помилково.

Повна версія [тексту](#)

Співдиректор програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки Центру Разумкова
Олексій МЕЛЬНИК

ЯК ВИГЛЯДАТИМЕ СІНА НА КОРДОНІ З РОСІЄЮ

– Як виглядатиме сіна на кордоні в Донбасі?

– Говорити, що у підсумку буде представлено під виглядом цього проекту, вкрай складно. Тут доречніше говорити, з одного боку, про комплекс інженерних споруд демаркаційного характеру, які просто позначають кордон, а з іншого боку – захисного характеру. Додатково будуть обладнані споруди для забезпечення контролю над кордоном. У принципі, це ті ж самі стовпи, рови, насипи бетонні або пісочні. На тих ділянках кордону, де є водні перешкоди, споруди, будуть інші. Водні ділянки вже самі по собі є перешкодами. Там досить поставити якусь артилерію або обладнати позиції для ведення загороджувального вогню. Цього буде достатньо.

– Чи достатньо цього для повноцінної охорони кордону?

– Це вже 20-й проект такого плану в світі. І всі вони переважно призначені не для оборони, а для захисту країни від контрабанди і незаконної міграції. І лише в окремих випадках це носить оборонний характер.

Важливим є інше. Я не знаю, наскільки потрібно реалізувати це саме зараз. Зараз значно важливішим є вирішення питання закриття або хоча би здобуття контролю над українсько-російським кордоном, над неконтрольованою її ділянкою. Хоч б з допомогою збільшення моніторингової групи ОБСЄ. Не впевнений, що зараз важливішим є облаштування контрольованої ділянки. Хоч би тому, що у Чернігівському напрямі

устаткування вимагають лише окремі ділянки, адже дуже велику площу там займає болото, через яке техніка не пройде.

– А про які часові рамки може йтися?

– Перш ніж говорити про терміни, необхідно поставити собі питання, коли ми відвоюємо неконтрольовані ділянки кордону.

Обладнати контрольовану ділянку можна за 6-8 місяців. Якщо серйозно цим зайнятися і якщо будуть засоби.

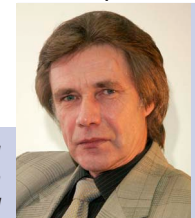
– У яких країнах вже є подібні сіни на кордоні?

– У світі є вдосталь подібних проектів, від стін до мурів. Якогось нового проекту ми не придумуємо. Кожна країна вирішує свої завдання.

Наприклад, в Ізраїлі сіна з Палестиною носить і комерційний, і оборонний характер. Комерційний з огляду на запобігання контрабанді. Оборонний характер цієї стіни вельми обмежений. Як стверджують самі ізраїльські експерти, вона забезпечує захист від снайперського вогню по відкритих позиціях і не більше.

Повна версія [тексту](#)

Директор військових програм Центру Разумкова
Микола СУНГУРОВСЬКИЙ

ВІЙСЬКОВИЙ КОНФЛІКТ НА ДОНБАСІ ЗНИЗИТЬ ІНВЕСТИЦІЙНУ ПРИВАБЛИВІСТЬ УКРАЇНИ

Після зниження на 11 щаблів минулого року Україна відновила вісім позицій в Індексі глобальної конкурентоздатності за версією *World Economic Forum*. За підсумками 2013-2014рр. країна посіла 76-е місце серед 144 країн світу. Наступного року Україну очікує чергова втрата 6-10 позицій у рейтингу *WEF*. Ключову роль у цьому падінні зіграє погіршення загальноекономічних факторів, а також зниження інвестиційної привабливості у зв'язку з військовим протистоянням на Донбасі. Руйнування інфраструктури, падіння виробництва і труднощі з організацією єдиної податкової системи й системи управління економікою негативно позначаться на майбутній оцінці. Крім того, найближчим часом готовність інвесторів вкладати кошти в Україну буде низькою.

Владі необхідно зосередитися на чотирьох основних напрямках підвищення конкурентоздатності української економіки на: дерегуляції; захисті прав інвесторів і власників; покращенні доступу до міжнародних фінансових ринків; зниженні фіскального тиску на бізнес. Переважна більшість експертів радить починати скорочення податкового тиску зі зменшення оподаткування заробітної плати. Недавно запроваджений військовий податок, навпаки, збільшив ці витрати.

Повна версія [тексту](#)

*Директор економічних програм
Центру Разумкова
Василь ЮРЧИШИН*

ЧЕРЕЗ САНКЦІЇ ЗАХОДУ РОСІЯ БУДЕ ЗМУШЕНА ЗМЕНШИТИ СОЦІАЛЬНІ ВИДАТКИ

Санкції ЄС сильно вдарять по нафтовому бізнесу Росії, а це водночас призведе до серйозних економічних і соціальних проблем. Однак у Путіна давно не зважають на думку народу і готові на все заради "високої мети".

Енергетичний напрям має дуже сильний вплив для Росії, особливо нафтовий, тому що виторги від нафти посідають помітне місце в бюджеті Росії. Весь нафтовий дефіцит сягає близько 10% ВВП, це надзвичайно високий показник. Крім того, санкції обмежать можливості Росії стосовно транспортування і розробки нових родовищ, які розташовані у важкодоступних регіонах. Все це може збурити хвилю соціального невдоволення, адже прибутки від нафти дозволяють фінансувати високі соціальні видатки.

Водночас російський рубль постраждає через коливання цін на нафтовому ринку. На ринках зараз паралельно відбувається знецінення нафти, а це завжди означає, що російська валюта буде знецінюватися, тому що курс російського рубля залежить від вартості нафти.

Проте попри негативні наслідки Росія продовжує змагатися зі світовою спільнотою та намагається створити ілюзію сильної держави.

Повна версія [тексту](#)

*Директор економічних програм Центру Разумкова
Василь ЮРЧИШИН*

БАГАТЬОМ УКРАЇНСЬКИМ ВИРОБНИКАМ БУДЕ СКЛАДНО КОНКУРУВАТИ НА РИНКУ ЄС

Потрібно виходити з того, що тієї моделі експорту, орієнтованій на виробництво продукції з низькою доданою вартістю, вже в принципі бути не може. Україна намагається увійти до цивілізованих ринків. При цьому вироблені товари мають бути конкурентними не лише в якійсь певній вузькій ніші (як, наприклад, металургія), які дуже залежать від зовнішньої кон'юнктури.

Багатьом нашим підприємствам з традиційним енергоємним виробництвом і низькою доданою вартістю продукції буде надзвичайно складно швидко модернізуватися і витримувати конкуренцію на європейському ринку. З Європою можуть продовжувати працювати підприємства, які мають такий досвід, або ті, які вже зараз готові до співпраці.

Для тих же підприємств, які в основному працювали з Росією, треба шукати менш вимогливі ринки. Існують величезні ринки, де наша продукція ще в принципі може користуватися попитом, серед яких республіки колишнього СРСР, той же Казахстан, який у багатьох своїх реформах і структурних економічних перетвореннях випередив Україну. Проте контакти і співпраця можуть бути цілком плідними.

Досить перспективні для українських експортерів ринки Китаю та Індії. Крім того, ці країни можуть бути зацікавлені і в інвестиціях в наші підприємства. Для них це також можливість розширення своєї присутності на європейських ринках через Україну, яка поступово інтегруватиметься до Євросоюзу.

Повна версія [тексту](#)

*Директор економічних програм Центру Разумкова
Василь ЮРЧИШИН*

ЗБЕРЕЖЕННЯ ОДНОСТОРОННЬОГО ДОСТУПУ ДО РИНКУ ЄС ВИГІДНЕ ДЛЯ УКРАЇНИ

Приводів для паніки у зв'язку з відтермінування запровадження зони вільної торгівлі з ЄС для української економіки немає і бути не може. Не йдеться про якесь відкладання Асоціації або зміну вектора розвитку України. Йдеться про те, що реалізація частини положень відкладається на деякий час – на рік. Але відкладається саме та частина, яка пов'язана із зоною вільної торгівлі, при цьому для України залишаються преференції і вигоди від входження у європейський простір, а українська економічна сфера залишається настільки ж захищеною, як і сьогодні. Тобто для України зберігаються нинішні найбільш сприятливі умови.

У цьому контексті я повністю солідарний з очільником Єврокомісії Баррозу, який сказав, що Європа надає Україні додатковий пільговий рік. Упродовж цього року українці матимуть абсолютно вільний доступ до європейських ринків, що допоможе пристосуватися. А захищеність українського ринку якраз дозволить активізувати зусилля і знайти кращі методи підвищення конкурентоздатності. Ситуація така, що для України це вигідніша ситуація, ніж якби зона вільної торгівлі була повністю запроваджена і реалізована через два-три місяці.

Стосовно Росії – вважаю, що тут надумані питання з боку РФ. Навіть якщо б існувала зона вільної торгівлі України з Росією, у світі відпрацьований механізм із визначенням країни походження товару. Механізм відлагоджений, тому не було б жодних проблем з тим, що європейські товари легко б поступали транзитом через Україну до Росії. Тому страхи Росії, пов'язані з тим, що через Україну до РФ піде потік низькоякісних товарів, радше надумані. Інша справа, що конкурентоздатність російської економіки залишається низькою, і їй потрібно більше захисту.

Для України, ще раз підкреслюю, нинішня ситуація і відтермінування безпосередньої реалізації зони вільної торгівлі – це вигідніший варіант.

Крім того, є момент, пов'язаний з тим, що для України дуже важливо, щоб почали надходити інвестиції. Сьогодні ситуація ускладнена військовими діями і занепокоєнням інвесторів. Але є надія, що ситуація хоч трохи покращиться або, принаймні, законсервується. Тому можна очікувати, що інвестори будуть сміливішими, заходять до України у зв'язку з тим, що вона має вільний доступ до ринків Євросоюзу. Це додаткова привабливість для інвесторів, що для України зараз дуже важливо. Якби у нас було більше іноземних інвестицій саме з Європи, то і європейці активніше захищали б Україну від зовнішньої агресії. Тому що тоді європейцям були б зрозуміліші економічні вигоди. Зараз європейці обережні, тому що економічні наслідки від погіршення зв'язків з Росією (принаймні, пов'язані з постачаннями газу) вони бачать і відчувають, а економічні вигоди від інтеграції України для них поки вельми умовні. Якби європейських інвесторів було більше в Україні, то, напевно, по-іншому розвивалася б і ситуація, пов'язана з російською агресією.

Повна версія тексту

*Директор економічних програм Центру Разумкова
Василь ЮРЧИШИН*

Суспільство

МОЖЛИВОСТІ ПІДВИЩИТИ ЗАРОБІТНУ ПЛАТУ БЮДЖЕТНИКАМ НЕМАЄ

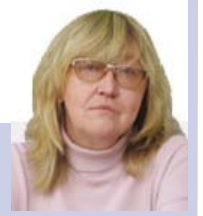
Проблема знецінення праці, особливо в бюджетних сферах, набуває дедалі більших масштабів. Вчителі та лікарі – ті категорії фахівців, які найбільше потерпають від такої ситуації, оскільки для належного забезпечення своїх родин змушені працювати в кількох закладах, – замість постійного самовдосконалення.

Ціну праці формує насамперед держава, встановлюючи так звану мінімальну заробітну плату. В Україні останнім часом вона була на рівні прожиткового мінімуму, який не перераховувався з 2000р. та не відповідає нинішнім навіть мінімальним потребам людиним.

А сьогодні немає об'єктивної можливості підвищувати заробітну плату працівникам бюджетної

сфери – з огляду на складну ситуацію у країні. У тому числі і вчителям, і лікарям. Крім того, заробітна плата та різноманітні доплати певним категоріям вчителів і медичних працівників виплачуються з місцевих бюджетів, які зараз перебувають у ще гіршому становищі, ніж державний бюджет. Тому підвищити зарплату вчителям та/або лікарям можна лише зменшивши зарплати якимось іншим категоріям працівників. Це неприпустимо.

*Директор соціальних програм
Центру Разумкова
Людмила ШАНГІНА*

ІНОЗЕМНІ ІНВЕСТИЦІЇ В УКРАЇНСЬКУ ГТС ВИМАГАЮТЬ СТАБІЛІЗАЦІЇ ВСІЄЇ ЕКОНОМІКИ

Важко сказати, чому так багато часу пройшло між ухваленням закону в парламенті (друге читання і ухвалення закону в цілому відбулося ще 14 серпня) і його підписанням Президентом.

Стосовно можливих інвесторів після повного набуття чинності закону – не варто чекати, що ці інвестори стоятимуть у черзі, аби вкласти гроші в українську газотранспортну систему. Це скоріше був крок на стратегічну перспективу, який дає потенційну

можливість, коли відбудеться покращення ситуації в економіці України і газовому секторі зокрема, тоді і можна чекати приходу певних інвесторів. Зараз про це говорити зарано.

У законі сказано, що контрольний пакет акцій у будь-якому разі залишається за українською державою, тому ГТС не може перейти під загальний контроль Німеччини, США або інших компаній.

На мій погляд, якщо залучати серйозного інвестора, швидше за все, це буде лише через 2-3 роки. Але для цього треба провести відповідні реформи – і не лише газового сектора, але щоб уся економіка України стабілізувалася.

Повна версія [тексту](#)

*Директор енергетичних програм
Центру Разумкова
Володимир ОМЕЛЬЧЕНКО*

ЗНИЖЕННЯ ЦІНИ НА НАФТУ НЕ ВІДПОВІДАЄ ЕКОНОМІЧНИМ ІНТЕРЕСАМ КРАЇН-ЧЛЕНІВ ОПЕК

– Чому головний світовий експортер нафти Саудівська Аравія не хоче знизити ціни на нафту?

– Саудівській Аравії та іншим членам ОПЕК не вигідне зниження ціни на нафту, адже у них свої економічні інтереси. ОПЕК вважає, що ціна на нафту нижче \$100 створить бюджетні проблеми країнам картелю. У них свої соціальні програми, вони не хочуть загострення соціальних проблем, які зараз з'являються в арабських країнах. Це, так би мовити, інша цивілізація, яка не хоче жертвувати своїми інтересами, своїм добробутом заради когось іншого.

– Але США обіцяють Саудівській Аравії допомогу в боротьбі з організацією “Ісламська держава Іраку і Леванту”.

– До складу ОПЕК належать 13 країн, і там ніколи не було єдності. Звичайно, ключовий гравець – це Саудівська Аравія, і якщо вона зважиться на такий крок, то їй доведеться врахувати і позицію інших країн-експортерів нафти. Але більшість країн ОПЕК все-таки зацікавлені у високих цінах.

– Чи можуть США самостійно, без допомоги Саудівській Аравії, знизити “нафтову” ціну?

– Головний чинник, який впливає на цінову позицію нафти на ринках – це насамперед облікова ставка Федеральної резервної системи Сполучених Штатів. Тобто США можуть обвалити ціни на нафту дуже швидко. Інша справа, що Сполучені Штати розглядають це не лише як геополітичне завдання, але і те, як це позначиться на внутрішній економіці. Підвищення облікової ставки Федеральної резервної системи зробить складнішим доступ до фінансових ресурсів американським компаніям. Тобто США хочуть, аби зниження цін на нафту відбувалося не за рахунок їх добробуту, а за рахунок когось іншого. Це нормальна егоїстична позиція, і нічого дивного в цьому немає.

Повна версія [тексту](#)

*Директор енергетичних програм Центру Разумкова
Володимир ОМЕЛЬЧЕНКО*

ЕС ЗАЦІКАВЛЕНИЙ У РЕВЕРСНОМУ ПОСТАЧАННІ ГАЗУ ДО УКРАЇНИ

У ЕС зараз газові сховища заповнені на повну. Усі сторони в Європі зацікавлені, щоб зараз в українських сховищах було якомога більше газу, бо це гарантує надійне постачання палива взимку для європейських країн. Вони насамперед думають про себе, а тому займаються заповненням сховищ. Європейські компанії намагатимуться зберегти цей реверс, і треба дивитися, як їх можливості будуть відповідати балансу. До того ж, Словаччина – це країна, не яка продає Україні газ, а країна-транзитер.

Словаччина як країна-транзитер уклала з Україною контракт на транзит газу, а не на постачання, адже газ, який Україна отримує реверсом, йде за контрактами не зі словацькими, а з іншими європейськими компаніями. Гарантувати Україні реверс газу

можуть саме ці контракти, і не варто покладати надії на переговори з РФ.

Росія хоче і далі використовувати газові постачання газу в якості політичного впливу на Україну, а Україна стоїть на позиції, що газ повинен бути лише комерційним товаром. Їй немає сенсу розмовляти з країною, яка ставить політичні умови для торгівлі комерційним товаром – це даремна розмова. Зараз з російською стороною можна домовитися тільки на умовах капітуляції. Україні зараз навіть не вигідно йти на такі переговори з приводу газу, бо РФ на них ставить тільки політичні умови.

Повна версія [тексту](#)

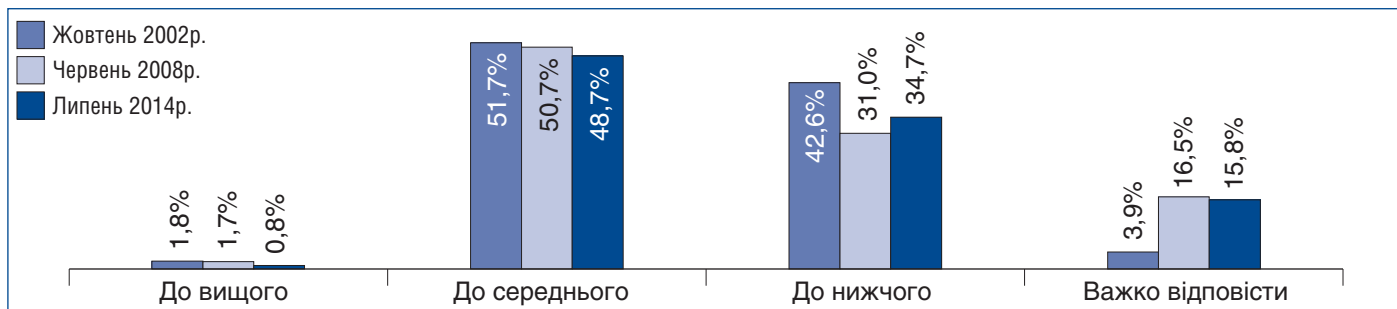
*Директор енергетичних програм Центру Разумкова
Володимир ОМЕЛЬЧЕНКО*

У цьому номері Інформаційного бюлетеня наведені окремі результати пілотного опитування, проведеного в рамках проекту “Середній клас в Україні: життєві цінності, готовність до асоціації і просування демократичних стандартів” соціологічною службою Центру Разумкова 19-24 липня 2014р.

Детальніше з результатами цього опитування можна буде ознайомитись у виданні “Середній клас в Україні: критерії ідентифікації”, яке вийде друком найближчим часом.

Більш докладно з результатами соціологічних досліджень, проведених Центром Разумкова, можна ознайомитися на нашому сайті <http://www.razumkov.org.ua>.

Якщо українське суспільство умовно поділити на три соціальні класи, то до якого класу Ви себе віднесли б? % опитаних

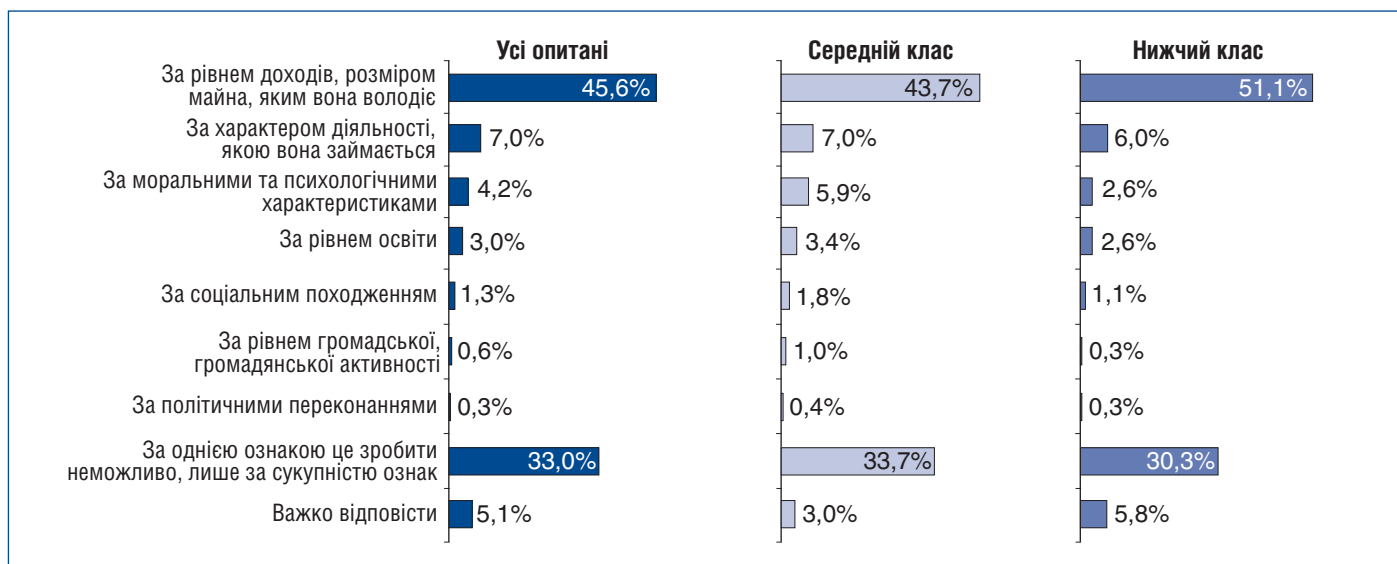

Чому Ви віднесли себе до середнього класу?*

% тих, хто відніс себе до середнього класу

За якими ознаками в першу чергу людину можна віднести до середнього класу? % опитаних

Події Центру Разумкова

ЕКСПЕРТНА ДИСКУСІЯ “ПЕРСПЕКТИВИ ВРЕГУЛЮВАННЯ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО КОНФЛІКТУ”

17 вересня 2014р. відбулася експертна дискусія “Перспективи врегулювання російсько-українського конфлікту та визначення формату міждержавних відносин у довгостроковій перспективі”. У дискусії взяли участь представники провідних неурядових аналітичних центрів України, а також позаштатний науковий консультант Центру Разумкова з міжнародної безпеки Джеймс Шерр.

ЗУСТРІЧ З ПРЕДСТАВНИКОМ ФРАНЦУЗЬКОГО ІНСТИТУТУ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН (IFRI)

17 вересня 2014р. у Центрі Разумкова відбулася робоча зустріч з представником Французького інституту міжнародних відносин, керівником Центру досліджень Росії та нових незалежних держав Тетяною Кастуєвою-Жан.

Французький інститут міжнародних відносин (IFRI, <http://www.ifri.org>) є провідним аналітичним центром Франції, який спеціалізується на проблемах міжнародної політики та безпеки.

Від Центру Разумкова в зустрічі взяли участь заступник генерального директора – директор політико-правових програм Ю.Якименко, співдиректор програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки М.Пашков.

Під час зустрічі обговорювалися перспективи мирного врегулювання на Сході України в умовах російської агресії, питання практичної реалізації Угоди про асоціацію між Україною і ЄС та можливий вплив на них дострокових парламентських виборів, особливості реакції міжнародної спільноти на нові виклики, зумовлені агресією Росії проти України та російською загрозою кошишнім пострадянським країнам, у т.ч. – членам ЄС.

За результатами зустрічі досягнуто домовленості про співпрацю в реалізації проекту Центру Разумкова щодо перспектив українсько-російських відносин у нових умовах.

ВІЗИТ ДЕЛЕГАЦІЇ ЯПОНСЬКОГО ІНСТИТУТУ ДОСЛІДЖЕНЬ МІЖНАРОДНОЇ ПОЛІТИКИ

17 вересня в Центрі Разумкова відбулася зустріч з представниками Інституту досліджень міжнародної політики (один з провідних аналітичних центрів Японії), старшим науковим дослідником Футоші Мацумото та науковим дослідником Джуначі Фукуда. У зустрічі взяли участь співдиректор програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки О.Мельник та провідний експерт політико-правових програм В.Замятін.

Під час дискусії обговорювалися питання щодо окупованих районів Донецької та Луганської областей, ситуація навколо Мінського протоколу та

перемир'я, проблеми міжнародного стану України та міжнародної безпеки.

ЕКСПЕРТИ ЦЕНТРУ РАЗУМКОВА ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У РИЗЬКІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ 2014

12-13 вересня 2014р. відбулася дев'ята щорічна зустріч високого рівня місцевих і світових політиків, експертів з безпеки, організована Латвійською трансатлантичною організацією (LATO) спільно з Міністерством закордонних справ і Міністерством оборони Латвії.

У конференції від Центру Разумкова участь взяли В.Клименко, експерт Центру Разумкова, та Джеймс Шерр, позаштатний науковий консультант з міжнародної безпеки Центру Разумкова.

Дводенний захід, що проводився у 10-у річницю вступу Латвії до НАТО і ЄС, напередодні першого головування Латвії у Раді ЄС зібрав понад 420 учасників, серед яких були глави держав, міністри, дипломати, експерти, науковці та журналісти.

Ризька конференція 2014 була сповнена жвавих дискусій про проблеми та можливості світової економіки, загрози безпеки і відносини з Росією.

Одна із сесій була присвячена ситуації в Україні, де учасники аналізували можливі сценарії розвитку українсько-російського конфлікту, а також його вплив на світову безпеку. Старший науковий співробітник Інституту Като (Cato Institute) Андрій Ілларіонов розкритикував брак рішучих дій США та ЄС стосовно Росії, адже, на його думку, припинення російсько-української війни шляхом мирних переговорів не є можливим. Директор Інституту Кеннана (Kennan Institute) Метью Роянскі відкинув цю критику як непродуктивну, зазначивши, що військове

втручання США в Україну може лише загострити нинішню ситуацію. Загалом учасники висловили свою підтримку Україні та її європейським прагненням і наголосили, що Захід повинен продовжувати максимальний тиск на Росію, хоча діалог є також необхідним.

УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕНТР ЕКОНОМІЧНИХ І ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ІМЕНІ ОЛЕКСАНДРА РАЗУМКОВА

Адреса: 01015, Україна, Київ, вул. Лаврська, 16
Телефон: (044) 201-11-98, факс.: (044) 201-11-99
Зворотній зв'язок: newsletter@razumkov.org.ua